

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte bilginize sunulmaktadır. Gereğini arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Kadınların istihdam süreçlerine katılımı hem üretim süreçlerinin hem de toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kalkması adına ziyadesiyle önemli bir konu olurken 2000'li yıllardan itibaren kurulan Kadın Kooperatifleri sosyal kalkınmada etkili bir rol üstlenmektedir. Yerel yönetimlerle de işbirliği içerisinde olması gereken bu yapılara dair Ticaret Bakanlığı da desteklenmesi gerektiği vurgusunu yapmaktadır. Bu bağlamda, mekan tahsisinden sosyal tesislerin işletilmesine kadar çeşitli alanlarda destek sunulmasının önemine dikkat çekmektedir. Ancak mevcut yasal eksiklikler ve uygulamadaki sorunlar nedeniyle kadın kooperatifleri bu desteklerden faydalanamamaktadır.

Kadın Kooperatifleri, kadınların ekonomik bağımsızlığın sağlanması ve sosyal kalkınmada önemli bir role sahip olup, bu girişimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak adına vergi yükümlülüklerinden muaf tutulması gerekmektedir.

Bu kanun teklifiyle, tüm ortakları kadın olan Kadın Kooperatiflerinin Kamu İhale Kanunu kapsamındaki istisnalara dahil edilmesi ve hizmet ile ürün alımlarında öncelik verilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, Büyükşehir Belediyesi Kanununda yer alan belediyelerin sosyal ve kültürel hizmetler kapsamında işbirliği yapabileceği kurumlar arasına Kadın Kooperatiflerinin de eklenmesi amaçlanmaktadır. Belediye Kanununda yapılacak değişikliklerle, yerel yönetimlerin kadın kooperatifleri ile ortak projeler geliştirmesi ve kamu yararı taşıyan girişimlerde gerekli desteği sağlaması için yasal bir çerçeve oluşturulması öngörülmektedir.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği , Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 11-3-2025	Esas No: 2/2989

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
10 Mart 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
10 Mart 2025
No: 1596000

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 1/1/1961 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

“Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri, elde ettikleri gelirler üzerinden gelir vergisinden muaftır. Ayrıca, kadın kooperatifleri tarafından üretilen mal ve hizmetlerin satışında Katma Değer Vergisi uygulanmaz.”

MADDE 2 – 4/1/2002 tarihli 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 3 üncü maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Kanun kapsamına giren kuruluşlarca, kuruluş amacı veya mevzuatı gereği işlemek, değerlendirmek, iyileştirmek veya satmak üzere doğrudan üreticilerden veya ortaklarından yapılan tarım veya hayvancılıkla ilgili ürün alımları, 6831 sayılı Orman Kanunu gereğince orman köyleri kalkındırma kooperatiflerinden ve köylülerden yapılacak hizmet alımları ile ortaklarının tamamı kadınlardan oluşan Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifleri’nden yapılacak alımlar,”

MADDE 3 – 10/07/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (v) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“v) Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve ortaklarının tamamı kadınlardan oluşan kooperatifler ile işbirliği yapmak.”

MADDE 4 – 3/07/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine, birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ortaklarının tamamı kadınlardan oluşan kooperatiflerin sosyal fayda sağlayan girişimlerine mekan ve personel desteği ile aynı ve nakdi destekler sağlayabilir.”

MADDE 5 – 5393 sayılı Kanunun 75 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “kamu yararına çalışan dernekler,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ortaklarının tamamı kadınlardan oluşan kooperatifler,” ibareleri eklenmiştir.

MADDE 6 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Bu madde ile, kadın kooperatiflerinin desteklenmesi amacıyla gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulmaları, ürettikleri mal ve hizmetlerin satışında Katma Değer Vergisi (KDV) uygulanmaması ve faaliyetlerini büyütebilmeleri için mali avantajlar sağlanması amaçlanmaktadır. Vergi muafiyeti, kadın kooperatiflerinin rekabet gücünü artırarak ekonomik faaliyetlerini güçlendirecek, istihdam olanaklarını genişletecek ve kamu yararı taşıyan projelerde daha aktif rol almalarına katkı sağlayacaktır. Bunun yanı sıra, vergi yükünün hafifletilmesiyle, kadın kooperatiflerinin ekonomik bağımsızlıklarını sürdürebilmesi ve yerel yönetimler ile iş birliği içinde sosyal projelerde daha etkin yer alabilmesi mümkün olacaktır.

Bu düzenleme, kadınların işgücüne katılımını artırmaya yönelik devlet politikalarıyla da uyumlu olup, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına ve kadın emeğinin daha görünür hale gelmesine katkı sunacaktır.

MADDE 2 – Tarım ve hayvancılığa dayalı doğrudan ürün alımını sağlayan istisnalar gibi Kadın Kooperatiflerinin ürettiği hizmet ve ürünlerin alınmasını kapsayacak şekilde düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3 – Büyükşehir Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında yer alan sosyal ve kültürel hizmetlerin yürütülmesi ve geliştirilmesi doğrultusunda işbirliği yapılacağı ilgili Kanunda belirtilen kurumlar arasında Kadın Kooperatiflerinin de sayılması amaçlanmıştır.

MADDE 4 – Madde ile kendi kaynaklarıyla ayakta kalmaya çalışan Kadın Kooperatiflerine kamu için yararı bulunan faaliyetler ve girişimleri için belediyeler tarafından ihtiyaç dahilindeki destekler sağlanabilecektir.

MADDE 5 – Kadın Kooperatiflerinin, belediyelerin hizmetlerini yürütürken ortak hizmet projelerini hayata geçirmede işbirliği yapacağı kurumlar arasında sayılması amaçlanmıştır.

MADDE 6 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 7 – Yürütme maddesidir.